

DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SKOLŲ IŠIEŠKOJIMO ĮMONIŲ
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII P-1741(2)“ PROJEKTO

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba tik iš dalies atsižvelgta į pastabas ir pasiūlymus
1.	Lietuvos kreditų valdymo įmonių asociacija (2019-04-01 raštas Nr. SD19/009)	<p><u>1. Skolų išieškojimo veiklos licencijavimas (Nutarimo projekto 1–2 punktai).</u> Lietuvos kreditų valdymo įmonių asociacija siūlo atsižvelgti ir įvertinti tai, kad skolų išieškojimo veiklos licencijavimo klausimas šiuo metu yra svarstomas ir Europos Sąjungos lygiu. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje dėl kredito administratorių, kredito pirkėjų ir užstato realizavimo COM/2018/0135 final - 2018/063 (COD) numatoma, kad kredito administratorių (asmenų, kurie kreditoriaus vardu atlieka skolų administravimo veiksmus) veikla bus licencijuojama. Direktyva šiuo metu yra derinimo stadijoje Europos Komisijoje. Įgyvendinant minėtą direktyvą, skolų išieškojimo veiklos licencijavimo klausimas neabejotinai bus keliamas ir Lietuvoje, todėl siūlytina įvertinti šios direktyvos nuostatas ir ja keliamus reikalavimus dar prieš priimant Lietuvos Respublikos skolų išieškojimo įmonių įstatymą.</p> <p><u>2. Civilinės atsakomybės draudimas (Nutarimo projekto 3 punktas).</u> Lietuvos kreditų valdymo įmonių asociacija palaiko Įstatymo projekto autorių siūlymą numatyti skolų išieškojimo įmonių verslo civilinės atsakomybės draudimą nenurodant konkrečios draudimo sumos ir sąlygų. Šiuo metu Lietuvoje veikia daug skolų išieškojimo įmonių, jų dydis ir valdomų skolų portfeliai labai skiriasi, pvz. įmonės, kurioje dirba vienas darbuotojas, skolų portfelis galimai sudaro 10 000 Eur, kai tuo tarp kitos įmonės, kurioje dirba 40 darbuotojų, skolų portfelis gali sudaryti ir 10 000 000 Eur. Atsižvelgiant į skirtingą skolų išieškojimo įmonių dydį ir valdomų skolų apimtį, numatyti vieną visoms įmonėms draudimo sumą būtų</p>	<p>1. Neatsižvelgta. Europos Komisija, siekdama sumažinti neveiksnių paskolų skaičiaus ir galimo jų kaupimosi problemą Europos Sąjungoje, pateikė direktyvos pasiūlymą dėl kredito administratorių, kredito pirkėjų ir užstato realizavimo COM/2018/0135 final - 2018/063 (COD), kuriuo, be kita ko, siekiama sudaryti sąlygas toliau plėtoti antrines neveiksnių paskolų rinkas – pašalinti kliūtis leisti kredito įstaigų išduotus kreditus administruoti trečiosioms šalims (kredito administratoriams). Direktyvos pasiūlymu numatoma reguliuoti ne bendrai skolų, o tik kredito įstaigų išduotų kreditų (tiek veiksnių, tiek neveiksnių) administravimo veiklą vykdančių trečiųjų asmenų (kredito administratorių) veiklą. Todėl nereikėtų nacionalinio skolų išieškojimo įmonių veiklos reguliavimo sieti su direktyvos pasiūlymu, kuris apima daug siauresnę skolų kategoriją.</p> <p>2. Neatsižvelgta. Esminės ūkinės veiklos sąlygas, draudimus ir ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai, taip pat įvairias sankcijas už atitinkamus teisės pažeidimus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucinio teismo praktika (<i>inter alia</i>, 2006 m. gegužės 31 d. nutarimas), galima nustatyti tik įstatymu. Taip pat, remiantis Licencijavimo pagrindų aprašo, patvirtinto 2016 m. liepos 20 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 750 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“,</p>

		<p>neteisinga, kadangi mažoms įmonėms ši suma gali tapti finansiškai nepakeliama ir atvirkščiai, didelėms įmonėms nebūtų reikšminga. Manytina, kad draudimo suma ir pagrindinės draudimo sąlygos turėtų būti numatytos ne įstatyme, o poįstatyminiame akte. Tuo tarpu, siekiant užtikrinti prevencinį poveikį skolų išieškojimo įmonėms, draudimo suma turėtų būti diferencijuojama pagal skolų išieškojimo įmonių dydį bei valdomo skolų portfelio dydį.</p> <p>3. Priežiūros institucija (Nutarimo projekto 7 punktas). Lietuvos kreditų valdymo įmonių asociacija palaiko Įstatymo projekto autorių siūlymą, kad skolų išieškojimo įmonių priežiūros institucija turėtų būti įvardinta įstatyme ir ja turėtų būti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija. Būtent Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija yra atsakinga už Lietuvos Respublikos ūkio politiką ir ūkio subjektų, kas yra skolų išieškojimo įmonės, priežiūrą. Ministerija taip pat yra verslo priežiūros veiklos gerinimo Lietuvoje koordinatorė. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad skolų išieškojimo įmonių, kurios yra privatūs ūkio subjektai, priežiūra yra Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos kompetencijos ribose ir būtent ši ministerija turėtų būti skolų išieškojimo įmonių priežiūros institucija.</p>	<p>18.3 papunkčiu, licencijos išdavimo sąlygos (tai yra esminiai reikalavimai ūkio subjektui, siekiančiam užsiimti licencijuojama veikla), esminės licencijuojamos veiklos sąlygos (tarp jų – licencijos turėtojų teisės, pareigos ir esminiai reikalavimai licencijos turėtojui) ir esminį poveikį ūkinei veiklai darantys draudimai, ribojimai ir pareigos turi būti įtvirtinti įstatyme, turi būti aiškūs ir nedviprasmiški. Taip pat įstatymuose privalo būti atskleistas ūkio subjektų teisių ir pareigų turinys, pateiktas baigtinis jiems taikomų esminių reikalavimų, kuriuos turėtų žinoti ūkio subjektas, siekiantis vykdyti ar pradėti vykdyti tam tikrą ūkinę veiklą, sąrašas. Įstatymo projekte reikėtų nurodyti draudimo sumą ir pagrindines draudimo sąlygas.</p> <p>3. Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad ministerija steigama valstybės politikai formuoti, taip pat jos įgyvendinimui ministrui pavestose valdymo srityse organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti, valstybės politikos įgyvendinimo funkcijos ministerijai gali būti pavestos tik įstatymų nustatytais atvejais ir nustatytam terminui. Taigi priežiūros funkcijos negali būti pavestos ministerijai. Jau šiuo metu Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (toliau – VVTAT) vertina, ar skolos išieškojimo įmonių veiksmas atitinka nesąžiningos komercinės veiklos požymius, t. y. vertina, ar įmonės neteikė vartotojams informacijos, kokia tvarka vykdomi skolos išieškojimo veiksmas, kokios skolos išieškojimo priemonės taikomos konkrečiu atveju, kokia yra kiekvieno išieškojimo kaina ir ar nėra agresyvios komercinės veiklos požymių. Atsižvelgiant į tai, skolos išieškojimo įmonių priežiūra turėtų būti perduota VVTAT.</p>
--	--	--	--

	<p><u>4. Lietuvos kreditų valdymo įmonių rūmai (Nutarimo projekto 8 punktas).</u> Lietuvos kreditų valdymo įmonių asociacija palaiko Įstatymo projekto autorių siūlymą ir nesutiktų su Ministerijos pozicija, kuria siūloma atsisakyti Įstatymo projekto nuostatų, kuriomis Lietuvos kreditų valdymo įmonių rūmams suteikiamos skolų išieškojimo įmonių veiklos priežiūros funkcijos. Siekiant užtikrinti nepriekaištingą skolų išieškojimo veiklos mechanizmą, o taip pat tinkamą skolų išieškojimo įmonių veiklos priežiūrą, būtina numatyti realiai veikiantį šių įmonių veiklos priežiūros ir koordinavimo aparatą. Įvedus skolų išieškojimo įmonių savivaldos mechanizmą, būtų maksimaliai koordinuojama šių įmonių veikla, nustatytos profesinės veiklos etikos taisyklės ir priežiūra, kaip šių taisyklių bei skolų išieškojimo įmonių įstatymo reikalavimų yra laikomasi. Šias funkcijas efektyviausiai įgyvendintų asociacija, kurios nariai be kita ko, įnašais išlaikytų savivaldos mechanizmą ir tokiu būdu būtų taupomos valstybės lėšos. Reikia paminėti tai, kad savivaldos mechanizmas yra pasirinktas bei sėkmingai taikomas ir kitose srityse, pvz., draudimo brokerių savivalda, antstolių savivalda, notarų savivalda.</p> <p><u>5. Netesybų ribojimas.</u> Atkreiptinas dėmesys į Įmonių įstatymo projekto 19 straipsnio 4 dalį, kuria numatomas skolininkams taikomų netesybų ribojimas, kai skola yra perduota skolų išieškojimo įmonei išieškoti ar šiai įmonei parduodama. Įstatymo projektas numato, kad tokiu atveju skolininkui taikomos netesybos negali būti didesnės kaip 0,05 procento pradelstos sumokėti sumos už kiekvieną pradelstą dieną ir negali būti skaičiuojamos už ilgesnį kaip 180 dienų laikotarpį. Jokios kitos netesybos ir mokesčiai už skolinių įsipareigojimų nevykdymą skolininkui negali būti taikomi.</p> <p>Lietuvos kreditų valdymo įmonių asociacija laikosi nuomonės, jog toks reglamentavimas yra iš esmės ydingas, kadangi nepagrįstai apriboja sąžiningų kreditorių, tame tarpe ir juridinių asmenų, teisę gauti sutartimi numatytas netesybas ir vėlavimo palūkanas, kurios yra sutarties šalių laisvės principo išraiška. Netesybų ribojimas, yra iš esmės neteisingas ir negali būti taikomas, nes:</p> <p><i>Pirma, tokiu reglamentavimu nepagrįstai apribojamos naujojo</i></p>	<p>4. Neatsižvelgta. Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495 „Dėl Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių ir Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“, 59 punkte išreikšta Lietuvos Respublikos Vyriausybės pozicija siekti apriboti viešojo administravimo įgaliojimų suteikimą asociacijoms.</p> <p>5. Atsižvelgta iš dalies. Nutarimo projekte išreikštas pastebėjimas, kad lieka neaiškus sutarčių ir kitų įstatymų santykis su Įstatymo projekto 19 straipsnio 4 dalies nuostatomis, ribojančiomis netesybų dydį iki 0,05 proc.</p> <p>Pagrindinis Įstatymo projekto tikslas yra vartotojų teisių apsauga. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.71 straipsnio 1 dalimi, netesybos gali būti nustatytos įstatymų, sutarties ir teismo, todėl netesybų reguliavimas specialiaame įstatyme, siekiant pirmiausia apsaugoti vartotojų interesus, yra galimas ir pagrįstas.</p>
--	--	---

	<p>kreditoriaus teisės. Šis ribojimas prieštarauja cesijos sutarties esmei ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.101 str. 2 d. Pažymėtina tai, kad pagal formuojamą vieningą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktiką „<i>Perleidus reikalavimą pasikeičia kreditorius prievolėje, o pati prievolė išlieka nepakitusi</i>“ tai yra „<i>esminis cesijos požymis atskleidžiamas reikalavimo perleidimo instituto normose <...> reikalavimo įgijėjui pereina ne tik pagrindinė prievolė, bet ir prievolės įvykdymui užtikrinti nustatytos bei kitos papildomos teisės</i>“.¹</p> <p>Antra, pareiga atlyginti kitos sutarties šalies nuostolius, sumokėti netesybas (baudą, delspinigius), atsiradusius dėl netinkamo sutarties vykdymo, imperatyviai įtvirtinta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.256 str. 2 d. Koks netesybų dydis yra teisingas ir protingas, sprendžiama kiekvienu individualiu atveju, vertinant sutarties šalis, jų prievolių pobūdį ir kt. Kita vertus, teismai, vertindami sutarties šalių sulygta netesybų dydį, manydami, kad nustatytas neprotingai didelės netesybos, turi diskreciją šį dydį sumažinti (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.258 str. 3 d.). Tokią praktiką formuoja ir Lietuvos teismai aiškindami, kad „<i>skolininkas, pažeidęs piniginę prievolę, tol, kol neatlygina kreditoriui jo patirtų nuostolių, naudojasi kreditoriaus lėšomis, todėl privalo už termino prievolei įvykdyti praleidimą mokėti sutarčių ar įstatymo nustatytas palūkanas, kurios yra laikomos minimaliais kreditoriaus nuostoliais (CK6.37, 6.210, 6.261 straipsniai). Šios palūkanos tampa skolininko vykdytinės prievolės dalimi ir turi būti sumokamos visais atvejais, kai vėluojama sumokėti, t. y. jos atlieka kreditoriaus nuostolių kompensavimo funkciją</i>“.²</p> <p>Trečia, dažnu atveju, sutarties šalys yra juridiniai asmenys, kuriems taikomas Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymo normos, iš anksto numatančios pavėluoto mokėjimo palūkanų normos dydį bei galimybę taikyti konkretaus dydžio baudą (2 str. 5 d., 7 str.). Todėl nėra jokio pagrindo numatyti vieną netesybų dydį visiems sutartiniais santykiams, kurie savo prigimtimi gali labai skirtis.</p> <p>Ketvirta, ignoruojamas šalių laisvės principas, leidžiantis šalims laisvai</p>	
--	---	--

¹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. gruodžio 18 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-672/2013.

² 2012 m. spalio 25 d. Netesybas ir palūkanas reglamentuojančių teisės normų taikymo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje apžvalga Nr. AC-37-1.

		<p>susitarti ir sutarties pažeidimo atveju iš anksto numatyti minimalius nuostolius bei jų dydį (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.156 str.).</p> <p><i>Penkta</i>, projektu visos reikalavimo teisės nepagrįstai sutapatinamos tik su vartojimo kredito santykiais. Tuo tarpu skolų išieškojimo veikloje vartojimo kreditai sudaro labai mažą dalį reikalavimo teisių. Maža to, Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatyme ir Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatyme jau yra įtvirtintos nuostatos, kad pavėluoto įmokų mokėjimo atvejais kredito gavėjui taikomos netesybos negali būti didesnės kaip 0,05 procento pradelstos sumokėti sumos už kiekvieną pradelstą mokėti dieną. Taigi, vartotojų interesai jau yra saugomi specialių įstatymų, todėl šio įstatymo norma vertintina kaip perteklinė.</p> <p><i>Šešta</i>, numatytas 180 dienų terminas nepagrįstai apriboja sąžiningų kreditorių teises, ši įstatymo norma prieštarauja Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.125 str. 5 d. bei 2012 m. spalio 25 d. Netesybas ir palūkanas reglamentuojančių teisės normų taikymo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos apžvalgoje Nr. AC-37-1 suformuoti pozicijai, kurioje aiškiai nurodoma, kad „<i>kreditorius visada turi teisę į palūkanas kaip kompensaciją, jeigu skolininkas ne laiku įvykdo savo prievolę – finansinį įsipareigojimą</i>“, „<i>kreditoriaus teisė reikalauti palūkanų išlieka iki visiško prievolės įvykdymo (CK 6.37 straipsnio 2 dalis)</i>“.</p> <p><i>Septinta</i>, sudaromos sąlygos skolininkams piktnaudžiauti ir nedengti skolų, kadangi skolos išieškojimą perdavus skolų išieškojimo įmonei, skolininkai (kurie yra ir juridiniai asmenys) turės mokėti ženkliai mažesnes netesybas nei numatyta pagrindinėje sutartyje.</p> <p><i>Aštunta</i>, reglamentavimas panaikins ikiteisminio išieškojimo paslaugą Lietuvoje, kadangi kreditoriai, kurie turi galimybę gauti visas sutartyje numatytas netesybas, nesikreips į skolų išieškojimo įmones ir patys kreipsis į teismus. Prisiteisę visą skolą iš karto kreditoriai ją perduos vykdymui, atitinkamai, skolininkai turės mokėti antstoliams už priverstinį skolos išieškojimą. Tuo tarpu ikiteisminiu būdu yra išieškoma didžioji dalis skolų Lietuvoje, skolininkams papildomi mokesčiai nėra taikomi, jiems sudaromos sąlygos skolą išsimokėti dalimis pagal jų finansines galimybes. Atsižvelgiant į tai, neturėtų būti sudaromos sąlygos skolininkų interesus saugančios ikiteisminio skolų išieškojimo veiklos išnykimui.</p>	
--	--	---	--

2.	Viešoji įstaiga „Lietuvos laisvosios rinkos institutas“ (2019-04-01)	<p>Nutarimo projekte nėra keliamas netesybų nustatymo Įstatymo projektu klausimas.</p> <p>Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad netesybos negali būti didesnės kaip 0,05 procento, jeigu skolininkas pavėluotų įvykdyti įsipareigojimus. Tai neatitinka esminio sutarčių laisvės principo, pagal kurį sutarties šalys gali sutarti dėl netesybos sumos, kuri geriausiai atitiktų šalių interesus. Pagal Civilinį kodeksą netesybos yra prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonė, dėl kurios susitaria pačios šalys (žr., be kita ko, CK 6.70-6.75 str.). Šalių susitarimu nustatytų netesybų tikslas yra kompensuoti kreditoriaus galimus praradimus, neįvykdžius ar netinkamai įvykdžius sutartinius arba ikisutartinius įsipareigojimus. Sutartinės netesybos apibrėžia šalių atsakomybės ribas už prievolės neįvykdymą sutarties sudarymo momentu ir suteikia teisę į jas, konstatavus prievolės neįvykdymo faktą. Sutartyje nustatydamos netesybų dydį, šalys gali susitarti dėl netesybų ir konkretizuoti sutartinės civilinės atsakomybės ir prievolės įvykdymo užtikrinimo ypatumus (2007 m. spalio 12 d. LAT nutartis c.b. Nr. 3K-7-304/2007).</p> <p>Todėl susitarimas tarp šalių dėl netesybų dydžio yra vienas pagrindinių sutarčių laisvės principą sudarančių elementų, o įsiteisėjus Projektams sutarčių laisvės principas būtų pažeidžiamas.</p> <p>Be to, jeigu vienai iš sutarties šalių kyla klausimas, ar netesybos (dėl kurių dydžio jis sutarė su kreditorium) nėra pernelyg didelės, jis gali kreiptis į teismą prašydamas netesybas sumažinti (jeigu nustatoma, kad jos pernelyg didelės). Tačiau pagal teismų praktiką nėra vieno netesybų dydžio kuris būtų laikomas “ribiniu”, o kuris dydis jau laikomas tinkamu – tai sprendžiama kiekvienu atveju atskirai nagrinėdami konkrečias bylas ir atsižvelgiant į konkrečios bylos aplinkybes (šalių sutartinių santykių pobūdį, ar nebuvo susitarimo taikyti išimtinės arba alternatyvias netesybas, prievolės vertę, prievolės pažeidimo aplinkybes, kreditoriaus patirtų nuostolių dydį ir kt.), remiantis CK 1.5 straipsnyje įtvirtintais teisingumo, sąžiningumo, protingumo principais bei siekiant nepažeisti sutarties šalių interesų pusiausvyros (žr., pvz., 2007 m. kovo 5 d. LAT nutartis c.b. Nr. 3K-3-85/2007 ir kt.).</p>	<p>Neatsižvelga.</p> <p>Pagrindinis Įstatymo projekto tikslas yra vartotojų teisių apsauga. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.71 straipsnio 1 dalimi, netesybos gali būti nustatytos įstatymų, sutarties ir teismo, todėl netesybų reguliavimas specialiaame įstatyme, siekiant pirmiausia apsaugoti vartotojų interesus, yra galimas ir pagrįstas.</p>
----	--	--	---

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Virginijus Šinkovėčius